

N A P U T A K
o vrstama, načinu i rokovima za određivanje biračkih mjesta

Sarajevo, svibanj 2024. godine

Na temelju članka 2.9 stavak (1) točka 2. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/04, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 i 24/24) i članka 18. Poslovnika Središnjeg izbornog povjerenstva BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 32/23, Prečišćeni tekst), Središnje izbornog povjerenstvo Bosne i Hercegovine je na 20. sjednici, održanoj 03.05.2024. godine, donijelo

N A P U T A K

o vrstama, načinu i rokovima za određivanje biračkih mjesta

POGLAVLJE I. UVODNE NAPOMENE

Članak 1. **(Predmet)**

Naputkom o vrstama, načinu i rokovima za određivanje biračkih mjesta (u daljnjem tekstu: Naputak) utvrđuju se vrste biračkih mjesta, te način i rokovi za određivanje biračkih mjesta (članak 5.2 stavak (1), 5.12 stavak (1) i (2) i 5.18 stavak (1) Izbornog zakona BiH).

Članak 2. **(Biračko mjesto - članak 5.2 Izbornog zakona BiH)**

Pored biračkog mjesta iz članka 5.2 stavak (4) Izbornog zakona BiH, ovim Naputkom, definira se i biračko mjesto u diplomatsko - konzularnom predstavništvu BiH (u daljem tekstu: DKP BiH).

POGLAVLJE II. VRSTE I NAČIN ODREĐIVANJA BIRAČKIH MJESTA

Članak 3. **(Vrste biračkih mjesta - članak 5.12 stavak (1) i (2) i članak 5.18 stavak (1) Izbornog zakona BiH)**

(1) Biračka mjesta određuje općinsko izbornog povjerenstvo, a Središnje izbornog povjerenstvo BiH određuje biračko mjesto u DKP-u BiH, gdje svoje biračko pravo mogu ostvariti birači koji su upisani u izvod iz Središnjeg biračkog popisa za glasanje izvan Bosne i Hercegovine za glasanje u DKP-u BiH.

(2) Izborna povjerenstva, u pravilu, formiraju tri tipa biračkih mjesta, i to:

- a) *redovita biračka mjesta*, na kojima biračko pravo ostvaruju birači koji glasaju za osnovnu izbornu jedinicu trenutačnog prebivališta/boravišta;
- b) *biračka mjesta za glasanje u odsustvu*, na kojima biračko pravo ostvaruju raseljene osobe kod kojih se osnovna izborna jedinica za koju glasaju razlikuje od osnovne izborne jedinice trenutačnog boravišta, i
- c) *biračko mjesto za glasanje nepotvrđenim glasačkim listićima*, na kojima biračko pravo mogu ostvariti birači koji su upisani u izvod iz Središnjeg biračkog popisa za glasanje izvan BiH, a na dan održavanja izbora zateknu se u zemlji, kao i redovni birači koji se ne nalaze na zaključenom izvodu iz Središnjeg biračkog popisa, a posjeduju važeći identifikacijski dokument iz članka 5.12 Izbornog zakona BiH i potvrdu o mjestu prebivališta, odnosno dokaz o entitetskom državljanstvu za glasanje u Brčko distriktu BiH.

(3) Biračka mjesta iz stavka (2) ovog članka, izborna povjerenstva formiraju putem računarskog programa „Pasivna registracija birača“, sukladno čl. 8, 9. i 10. ovog Naputka.

(4) Nakon postupka iz stavka (3) ovog članka, izborna povjerenstva posebnom odlukom i uz konzultacije sa Središnjim izbornim povjerenstvom BiH, određuju biračka mjesta za provedbu izbora u Bosni i Hercegovini.

(5) Općinsko izorno povjerenstvo prilikom određivanja biračkih mjesta iz stavka (4) ovog članka, može odrediti i kombinirano biračko mjesto. Kombinirano biračko mjesto je spoj dva ili tri biračka mjesta iz stavka (2) ovog članka, za koje je nadležan jedan birački odbor. Općinsko izorno povjerenstvo može odrediti kombinirano biračko mjesto na način da jedno biračko mjesto bude spoj biračkih mjesta:

a) iz stavka (2) točka b) i točka c);

b) iz stavka (2) točka a) i točka c);

c) iz stavka (2) točka a) i točka b) i točka c)

Članak 4. **(Označavanje biračkih mjesta)**

(1) Biračka mjesta označavaju se u ovisnosti od tipa kojem pripadaju na sljedeći način:

a) Redovita biračka mjesta:

- 1) pripadajući kod općine (001-199), oznaka entiteta (A i B), redni broj biračkog mjesta (001-499),
- 2) pripadajući kod izborne jedinice Brčko distrikt BiH (200C) i redni broj biračkog mjesta (001-499),
- 3) naziv biračkog mjesta koji može odgovarati nazivu naselja ili mjesne zajednice u kojoj se biračko mjesto nalazi. Svako biračko mjesto mora imati različit naziv (npr. biračko mjesto 133A001 Sokolje 1, 133A002 Sokolje 2).
- 4) Redovno biračko mjesto rednog broja 000 je redovno biračko mjesto na kojem svoje biračko pravo ostvaruju birači koji imaju status raseljene osobe i koji su se izjasnili da žele da glasaju osobno u općini prebivališta iz 1991 godine, kao i državljanin BiH koji ima status izbjegle osobe ukoliko se nije registrirao za glasanje izvan BiH. Redovito biračko mjesto rednog broja 000 se u pravilu pridružuje drugom redovnom biračkom mjestu u toj osnovnoj izbornoj jedinici koje je blizu sjedišta općinskog izbornog povjerenstva, osim ako općinsko izorno povjerenstvo ne odluči da zbog velikog broja birača na tom biračkom mjestu to biračko mjesto ostane samostalno i ne pridružuje se niti jednom redovnom biračkom mjestu.

b) Biračka mjesta za glasanje u odsustvu:

- 1) pripadajući kod općine (001-200), oznaka entiteta ili Brčko distrikta BiH (A, B, C), redni broj biračkog mjesta (501-599).

c) Biračka mjesta ovlaštena za izdavanje nepotvrđenih glasačkih listića:

- 1) pripadajući kod općine (001-200), oznaka entiteta ili Brčko distrikta BiH (A, B, C) i tri slova N (NNN).

d) Biračka mjesta za glasanje u DKP-u BiH:

- 1) oznaka DKP-a BiH (međunarodna slovna oznaka države u kojoj se nalazi DKP BiH) i redni broj biračkog mjesta (počevši od 01), (npr. biračko mjesto u DKP-u BiH u Austriji - A 01).
- (2) Oznake entiteta i Brčko distrikta BiH su sljedeće:
 - A - Federacija BiH,
 - B - Republika Srpska i
 - C - Brčko distrikt BiH.
- (3) Kombinirano biračko mjesto iz članka 3 stavak (5) ovog Naputka, se označava:
 - a) 133A501NNN;
 - b) 133A001NNN;
 - c) 133A00150N;

Članak 5.

(Lokacije biračkih mjesta u Bosni i Hercegovini - članak 5.1 stavak (1), (2) i (3) Izbornog zakona BiH)

- (1) Pri određivanju lokacije biračkog mjesta, sukladno članku 5.1 stavak (1) i (3) Izbornog zakona BiH, izborno povjerenstvo je dužna da vodi računa o pristupačnosti biračkih mjesta biračima sa invaliditetima, na način da osigura jednostavniji pristup tih birača biračkom mjestu.
- (2) Izborna povjerenstva dužna su prilikom određivanja biračkih mjesta voditi računa da biračka mjesta budu prilagođena uvjetima potrebnim za rad članova biračkog odbora, nesmetanog odvijanja procesa glasanja, potpunog osiguranja tajnosti glasanja, te da budu lako dostupna biračima.
- (3) Izborna povjerenstva najkasnije 15 dana prije dana održavanja izbora objavljuju koja su biračka mjesta određena za glasanje, kao i lokacije istih.

Članak 6.

(Biračka mjesta u DKP-ima BiH – članak 1.5 stavak (2), (3) i (4) Izbornog zakona BiH)

- (1) Središnje izborno povjerenstvo BiH, najkasnije 50 dana prije dana održavanja izbora, donosi odluku o određivanju biračkih mjesta za glasanje u DKP-ima BiH, gdje birači upisani u Središnji birački popis za glasanje izvan Bosne i Hercegovine odnosno za glasanje u DKP-u BiH mogu glasati.
- (2) Središnje izborno povjerenstvo BiH, u pravilu, određuje biračka mjesta iz stavka (1) ovog članka ako je za glasanje u istom DKP-u BiH prijavljeno najmanje 50 birača. Iznimno, i ukoliko za to postoje opravdani razlozi, Središnje izborno povjerenstvo BiH može donijeti odluku o glasanju u DKP-u BiH i sa manjim brojem prijavljenih birača.
- (3) U slučaju da nisu ispunjeni uvjeti iz stavka (2) ovog članka, za glasanje osobno u DKP-u BiH, biračima će se omogućiti glasanje poštom. Središnje izborno povjerenstvo BiH o toj činjenici birače će obavijestiti putem Ministarstva vanjskih poslova BiH i putem internet-stranice www.izbori.ba, najkasnije 40 dana prije dana održavanja izbora.
- (4) Odluku iz stavka (1) ovog članka, Središnje izborno povjerenstvo BiH dostavlja nadležnom DKP-u BiH putem Ministarstva vanjskih poslova BiH najkasnije 15 dana od dana donošenja odluke.

(5) Prilikom donošenja odluke iz stavka (1) ovog članka, Središnje izborno povjerenstvo BiH u suradnji sa Ministarstvom vanjskih poslova BiH, osim broja prijavljenih birača, cijeniće financijski aspekt i tehničke mogućnosti neophodne za određivanje biračkog mjesta u svakom DKP-u BiH.

Članak 7. (Sadržaj Odluke)

Odluka iz članka 6. stavak (1) ovog Naputka, sadrži sljedeće podatke:

- a) naziv DKP-a BiH i broj biračkog mjesta,
- b) ukupan broj birača koji glasaju na biračkom mjestu i
- c) mjesto za potpis i otisak pečata.

Članak 8. (Redovita biračka mjesta - članak 5.2 stavak (1) Izbornog zakona BiH)

(1) Redovita biračka mjesta formiraju se pridruživanjem jedne ili više ulica s kućnim brojevima.

(2) Izborna povjerenstva formiraju ukupan broj redovitih biračkih mjesta i njihove lokacije uzimajući u obzir sljedeće kriterije:

- a) broj birača na određenom biračkom mjestu, u pravilu treba biti između 600 (slovima: šest stotina) i 1.000 (slovima: tisuću), a ne manje od 300 (slovima: tri stotine);
- b) biračka mjesta u osnovnoj izbornoj jedinici treba formirati sukladno odredbom točke a) ovog stavka, a rasporediti tako da ne budu previše udaljena za birače koji glasaju na tom biračkom mjestu;
- c) jedna ulica može biti dodijeljena na više biračkih mjesta tako što se određuje koji kućni brojevi u toj ulici pripadaju kojem biračkom mjestu, s tim da svi kućni brojevi u jednoj ulici budu dodijeljeni biračkim mjestima i
- d) svaka ulica će biti dodijeljena odgovarajućem biračkom mjestu, čak i u slučaju da u određenim ulicama nema prijavljenih birača.

(3) Središnje izborno povjerenstvo BiH će, na osnovu pisanog obrazloženja općinskog izbornog povjerenstva, dozvoliti formiranje biračkog mjesta koje broji manje od 300 birača, ukoliko je to biračko mjesto udaljeno od drugog najbližeg biračkog mjesta toliko da bi stvorilo poteškoću biračima prilikom ostvarivanja svog biračkog prava.

Članak 9. (Birači kojima se ne može adekvatno odrediti biračko mjesto)

(1) Birači kojima se biračko mjesto ne može adekvatno odrediti pridruživanjem ulica i kućnih brojeva biračkim mjestima zbog nepostojeće adrese dodjeljuju se biračkim mjestima koja, uz prethodnu suglasnost Središnje izborne povjerenstvo BiH, odredi izborna komisija na obrascu koji propisuje Središnje izborno povjerenstvo BiH, na temelju provjere stvarne adrese prebivališta birača, a prema metodologiji koju utvrdi Agencija za identifikacijske dokumente, evidenciju i razmjenu podataka i Središnje izborno povjerenstvo BiH.

(2) Obrazac za dodjelu birača biračkom mjestu sadrži:

- a) zaglavlje Središnje izborne povjerenstvo BiH, naziv izborne komisije i naziv, broj i lokaciju biračkog mjesta,

- b) prezime i ime birača,
- c) jedinstveni matični broj birača,
- d) adresu stanovanja birača,
- e) broj prethodnog i novog biračkog mjesta i
- f) potpis osobe koja je obradila podatke, potpis osobe koja je odobrila obradu podataka i otisak pečata.

Članak 10.

(Biračka mjesta za glasanje u odsustvu - članak 5.12 stavak (2) Izbornog zakona BiH)

Biračka mjesta za glasanje u odsustvu formiraju se prema osnovnoj izbornoj jedinici za koju birači glasaju, bez obzira na adrese (ulice i kućne brojeve) na kojima borave, i to tako da se jedna ili više osnovnih izbornih jedinica, odnosno sve osnovne izborne jedinice za koje se glasa, dodijele određenom biračkom mjestu.

Članak 11.

(Biračka mjesta za glasanje nepotvrđenim - kovertiranim glasačkim listićima - članak 5.18 stavak (1) Izbornog zakona BiH)

(1) Izborne komisije će formirati jedno biračko mjesto na kojem će birači glasati nepotvrđenim - kovertiranim glasačkim listićima.

(2) Birači koji imaju pravo glasati nepotvrđenim - kovertiranim glasačkim listićem glasat će na jednom od biračkih mjesta za glasanje nepotvrđenim - kovertiranim glasačkim listićima, koje će biti u okviru biračkog mjesta iz članka 10. ovog Naputka. Ako u osnovnoj izbornoj jedinici nije određeno takvo biračko mjesto, biračko mjesto za izdavanje nepotvrđenih - kovertiranih glasačkih listića nalazit će se na redovitom biračkom mjestu koje je najbliže sjedištu izbornog povjerenstva.

(3) Biračko mjesto iz stavka (1) ovog članka, zadržat će oznaku koja je određena za biračko mjesto za glasanje u odsustvu, odnosno redovito biračko mjesto, s tim da će se dodati i oznaka predviđena za biračko mjesto određeno za izdavanje nepotvrđenih glasačkih listića.

Članak 12.

(Dodatno označavanje biračkih mjesta)

(1) Ako izorno povjerenstvo nije u mogućnosti da se iz tehničkih razloga pridržava kriterija utvrđenih u članku 8. stavak (2) točka a) ovog Naputka, u slučaju da nije izvršena numeracija brojeva ulice ili naseljenog mjesta, odnosno da su svi brojevi označeni sa bb, i u posebnim slučajevima koje odobri Središnje izorno povjerenstvo BiH, za takvo biračko mjesto formirat će se dva ili više biračkih mjesta koja će zadržati istu oznaku, ali će se dodatno označiti slovima abecede (A, B, ...). Na ovim biračkim mjestima birački spisak bit će podijeljen po abecednom redu.

(2) Optimalne podjele biračkog spiska, za biračka mjesta iz stavka (1) ovog članka, određuje Središnje izorno povjerenstvo BiH ili izorno povjerenstvo kada Središnje izorno povjerenstvo BiH stvori sve preduvjete za to, odnosno kada pripremi aplikaciju koja će omogućiti izbornim povjerenstvima da izvrše tu obvezu. Prilikom podjele Središnje izorno povjerenstvo BiH vodi

računa da na tako podijeljenom biračkom spisku bude približno jednak broj birača i da se svi birači kojima prezime počinje istim slovom nađu na istom biračkom spisku.

(3) Na ovako podijeljenim biračkim mjestima angažiraju se zasebni birački odbori, a prebrojavanje glasova, odnosno koverti s glasačkim listićima, kao i utvrđivanje rezultata vrši se odvojeno za svako biračko mjesto, odnosno ovakva biračka mjesta su organizacijski samostalna, ali se u pravilu, nalaze na istoj lokaciji.

Članak 13. **(Uvid u podatke)**

Centar za birački popis će izbornom povjerenstvu dostaviti sve podatke neophodne za donošenje odluke o određivanju biračkih mjesta, a naročito:

- a) broj birača na svakom kućnom broju svake ulice na teritoriji njihove osnovne izborne jedinice,
- b) broj birača kompletne ulice sa svim kućnim brojevima i
- c) broj birača na svim biračkim mjestima poslije pridruživanja ulica i kućnih brojeva.

Članak 14. **(Rok za donošenje odluke - članak 5.1 stavak (2) Izbornog zakona BiH)**

(1) Izbornao povjerenstvo, sukladno članku 5.1 stavak (2) Izbornog zakona BiH, na propisanom obrascu donosi odluku o određivanju biračkih mjesta.

(2) Odluku iz stavka (1) ovog članka, izborno povjerenstvo će dostaviti Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, na njen zahtjev.

(3) Obrazac odluke za određivanje redovnih biračkih mjesta sadrži sljedeće podatke:

- a) naziv i kod osnovne izborne jedinice,
- b) oznaku biračkog mjesta,
- c) naziv biračkog mjesta,
- d) nazive svih ulica s kućnim brojevima koje se pridružuju tom biračkom mjestu,
- e) ukupan broj birača koji glasa na biračkom mjestu,
- f) mjesto za potpis i otisak pečata i
- g) rubriku „Napomena“.

(4) Obrazac odluke za određivanje biračkog mjesta za glasanje u odsustvu sadrži sljedeće rubrike:

- a) naziv i kod osnovne izborne jedinice,
- b) oznaku biračkog mjesta,
- c) naziv biračkog mjesta,
- d) nazive i kodove osnovnih izbornih jedinica koje se pridružuju biračkom mjestu,
- e) ukupan broj birača koji glasaju na biračkom mjestu,
- f) mjesto za potpis i otisak pečata i
- g) rubriku „Napomena“.

POGLAVLJE III. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 15. (Privici)

Sastavni dio ovog Naputka su:

- a) obrazac DBM – obrazac za dodjelu birača biračkom mjestu iz članka 9. stavak (2) ovog Naputka,
- b) obrazac odluke o određivanju redovitog biračkog mjesta iz članka 14. stavak (3) ovog Naputka,
- c) obrazac odluke o određivanju biračkog mjesta za glasanje u odsustvu iz članka 14. stavak (4) ovog Naputka,
- d) slika 1a, 1b, 1c i 1d - šematski prikaz oznake vrsta biračkih mjesta (OBM),
- e) slika 2 - šematski prikaz uređenja unutrašnjeg prostora biračkog mjesta (ŠBM-1), za birački odbor od pet članova, i
- f) slika 3 - šematski prikaz uređenja unutarnjeg prostora biračkog mjesta (ŠBM-2), za birački odbor od tri člana.

Članak 16. (Prestanak primjene)

Danom stupanja na snagu ovog Naputka, prestaje da važi Naputak o vrstama, načinu i rokovima za određivanje biračkih mjesta („Službeni glasnik BiH“, broj 27/22).

Članak 17. (Stupanje na snagu i objava u službenim glasilima)

Ovaj Naputak, stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u “Službenom glasniku BiH”, “Službenim novinama F BiH”, “Službenom glasniku RS”, “Službenom glasniku Brčko distrikta BiH” i na internet-stranici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH www.izbori.ba

Broj: 05-1-02-2-596-1/24
Sarajevo, 03.05.2024. godine

OBRAZAC ZA DODJELU BIRAČA BIRAČKOM MJESTU

Izorno povjerenstvo

Biračko mjesto

(naziv i broj)

Lokacija biračkog mjesta

R.B.	IME I PREZIME	JMB	ADRESA STANOVANJA	PRETHODNO BM	NOVO BM
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					

Podatke obradio _____
odobrio _____

M.P.

Podatke

(Ime, prezime i potpis)

(Ime, prezime i potpis)

DBM

Na temelju članka 2.13 stavak (1) točka 2. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH», br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 i 24/24), a u vezi s člankom 14. stavak (4) Naputka o vrstama, načinu i rokovima za određivanje biračkih mjesta broj: 05-1-02-2596-1/24 od 03.05.2024.godine, Izorno povjerenstvo _____ donosi

ODLUKU
o određivanju biračkog mjesta za glasanje u odsustvu

OSNOVNA IZBORNA JEDINICA	BIRAČKO MJESTO (šifra – naziv – lokacija)	UKUPAN BROJ BIRAČA
NAZIVI I KODOVI OSNOVNE IZBORNE JEDINICE ZA KOJU SE GLASA NA OVOM BIRAČKOM MJESTU		BROJ BIRAČA
KOMENTAR:		
DATUM	ČLAN IZBORNOG POVJERENSTVA (upisati štampanim slovima)	ČLAN IZBORNOG POVJERENSTVA (potpis i pečat)

133A001 Sokolje 1

Slika 1a. Šematski prikaz oznake redovnog biračkog mjesta - primjer

133A501 Odsustvo

Slika 1b. Šematski prikaz oznake biračkog mjesta za glasanje u odsustvu - primjer

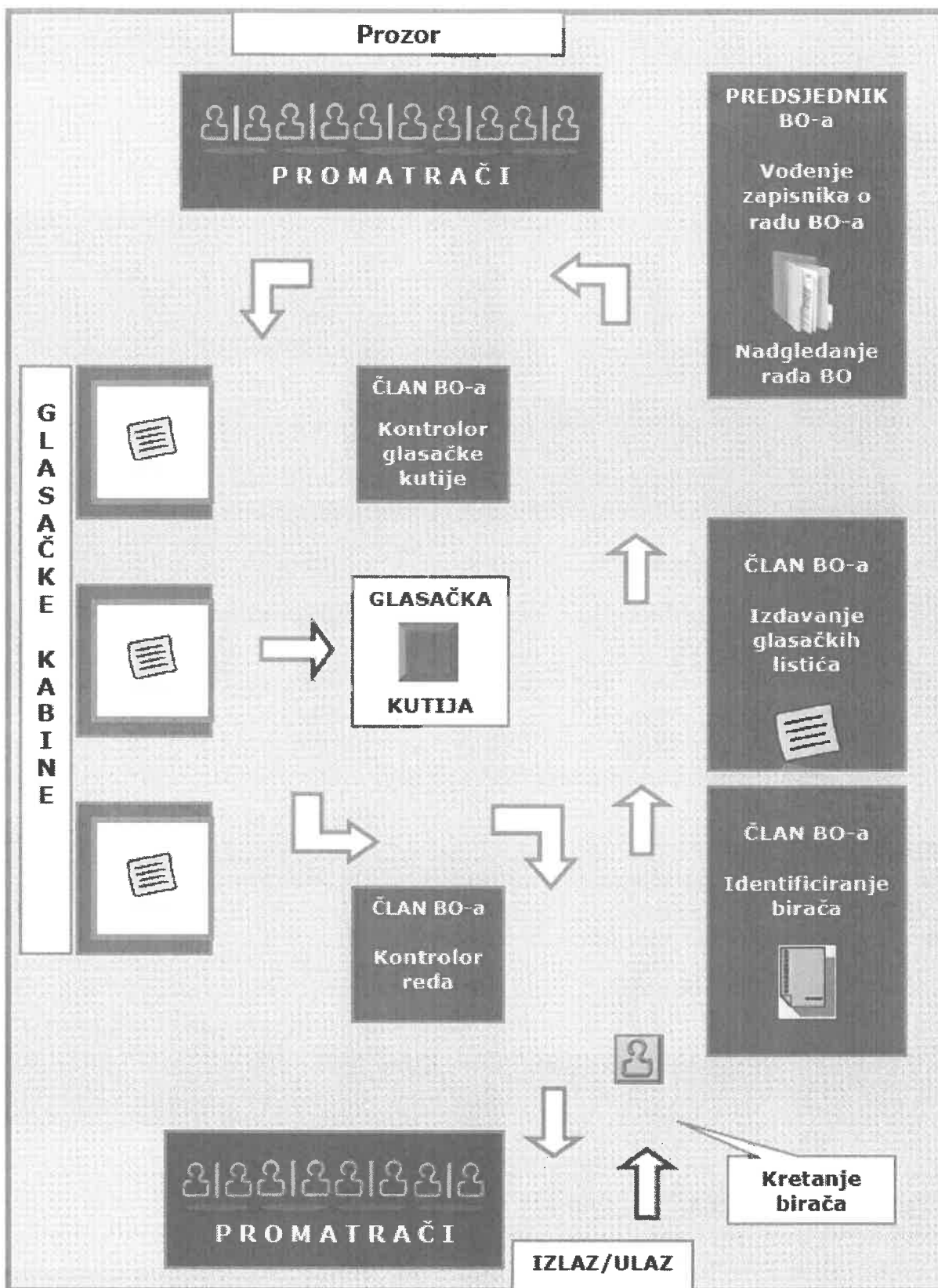
133ANNN Nepotvrđeni

Slika 1c. Šematski prikaz oznake biračkog mjesta koje je ovlašteno za izdavanje nepotvrđenih glasačkih listića - primjer

DKP BiH u Austriji(A01)

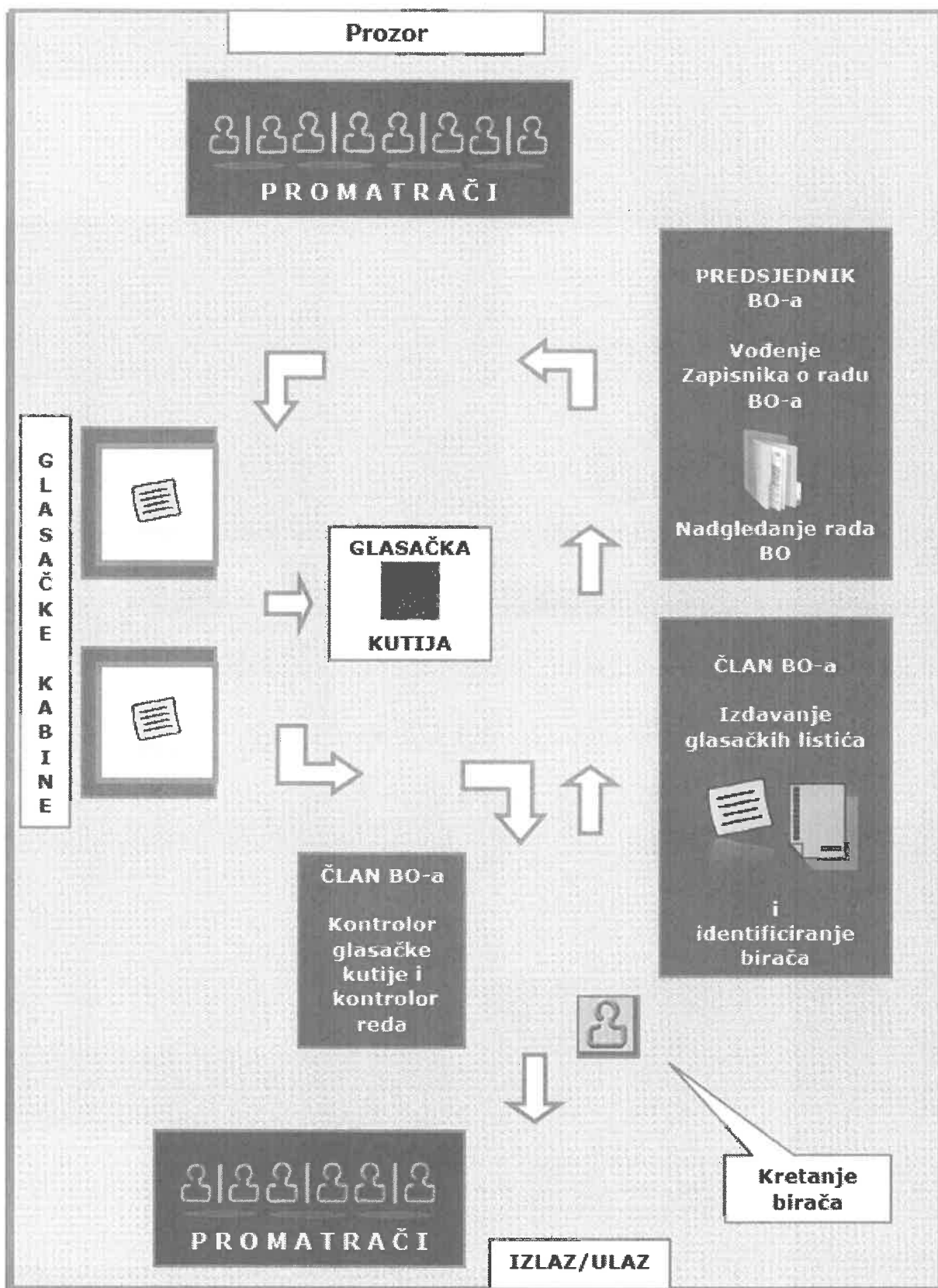
Slika 1d. Šematski prikaz oznake biračkog mjesta u DKP-u BiH - primjer

OBM

Shematski prikaz uređenja biračkog mjesta
(birački odbor koji se sastoji od pet članova) – primjer

ŠBM-1

Shematski prikaz uređenja biračkog mjesta
(birački odbor koji se sastoji od tri člana) – primjer

ŠBM-2